

HERINNERING

QR-code vertelt levensverhaal overledene

Het lijkt zo simpel: een QR-code met een linkje naar een website met foto's en verhalen. Maar iemand moest het bedenken. „En dat waren wij toevallig”, zegt Wil Joosten, ICT-specialist uit Maastricht.

MAASTRICHT
DOOR RENÉ WILLEMS

Eén klik en het mobieltje opent het dossier van Harry. Op het kleine schermje verschijnt een foto en een korte tekst. „De naam op een grafsteen zegt de meeste mensen die over de begraafplaats in Heer lopen waarschijnlijk niet veel”, legt Wil Joosten uit, „maar met zo'n foto en een paar woorden uitleg komen de herinneringen weer naar boven. Je krijgt meteen een beeld van wie hier ligt.”

Joosten opent de link naar het digitale dossier van zijn schoonvader Harry - op de website www.mylife.world - met de camera op zijn gsm. Die herkent de QR-code op het plaatje op de grafsteen. „De meeste telefoons hebben tegenwoordig camera's die dat kunnen”, zegt Joosten. „Je hoeft dus niet eens meer een aparte app te installeren op je gsm, dat gaat helemaal vanzelf.”

Op de begraafplaats in Heer is voorsnog alleen het graf van Harry voorzien van zo'n QR-code. Op de algemene begraafplaats aan de Tongerseweg in Maastricht zijn inmiddels vier graven die zo'n plaatje hebben. „We zijn gestart met een testfase”, vertelt Joosten. „Om te kijken hoe het werkt en de kinderziektes eruit te halen. Maar die is afgerond: het is nu voor iedereen beschikbaar.”

Joosten is ICT'er, maar werkt al jaren in de uitvaartbranche. Hij verhuurde auto's aan vrijwel alle grote en kleine uitvaartorganisaties. Nadat hij zijn bedrijf had verkocht, is hij zich gaan toeleggen op ICT-oplossingen voor bedrijven in de uitvaartsector. Hij levert programma's waarbij zij planning en administratie geautomatiseerd kunnen bijhouden.

Vergeten

Hij loopt al langer rond met het idee de herinneringen aan overledenen vast te houden. „Je bent zo snel vergeten”, constateert hij. „In de familie wordt nog wel eens een oud fotoalbum uit de kast gehaald, en op de verjaardag wordt misschien nog een kaartje gebrand voor de overledene, maar daar blijft het meestal bij. Ik vind dat jammer.”

Joosten heeft daarbij een geestverwant gevonden in Erkan Kurt, neurochirurg van het Radboudziekenhuis in Nijmegen. Kurt: „In andere culturen gaan ze daar heel anders mee om. Ik ben in Azië en

Wil Joosten (rechts) en Erkan Kurt bij het graf van Joostens schoonvader in Heer. FOTO HARRY HEUTS

Zuid-Amerika geweest. Daar blijven mensen verhalen vertellen over hun dierbaren. Je bent pas echt dood als er niet meer over je gepraat wordt, zeggen ze.”

Samen met hun compagnons Tom Landstra en Paul Goessens hebben ze hun plan verder uitgewerkt. Joosten: „Het moest simpel zijn en goedkoop, want het moet voor iedereen betaalbaar zijn.” En zo zijn ze op QR-codes gekomen, vult Kurt aan. „Iedereen heeft vandaag de dag een gsm, dus is dat de ideale sleutel naar de digitale wereld die achter zo'n code zit.”

Ze hebben metalen plaatjes laten maken waarop de QR-code wordt gegraveerd. „Daardoor blijft die QR-code goed leesbaar”, verklaart

Joosten. De plaatjes zijn circa zeven bij zeven centimeter groot, maar wie dat toch nog altijd storend vindt, kan ook voor kleinere exemplaren kiezen. „In principe is een blokje van zeg drie bij drie centimeter groot genoeg.”

De plaatjes worden subtiel aangebracht op een hoekje van de grafsteen. Maar er zijn meer mogelijkheden, zegt Joosten. „Je kunt die QR-code natuurlijk ook afdrucken op rouwbrieven die je rondstuurt, of in de overlijdensadvertentie in de krant. Of, een heel andere toepassing, op het monumentje dat je hier en daar ziet staan op de plek waar mensen zijn verongelukt.”

Nabestaanden kunnen zelf foto's en teksten toevoegen aan het levens-

Inscriptie op achterzijde militair graf

Het idee voor QR-codes op grafstenen is ook toepasbaar op de Amerikaanse militaire begraafplaats in Margraten, zegt initiatiefnemer Wil Joosten. Hij is daarvoor al in gesprek met de beheerders van die begraafplaats.

Sinds enkele jaren worden op bepaalde dagen foto's van de gevallen soldaten geplaatst bij hun graf in Margraten. Op die manier wil de stichting Verenigde Adoptanten Amerikaanse Oorlogsgraven de gevallen militairen een gezicht geven: het maakt die graven minder anoniem.

Een link naar een website met aanvullende informatie over de 8301 soldaten die in Margraten liggen, zou een zinvolle aanvulling op dat project zijn, vindt Joosten. „Je kunt op de website veel meer vertellen over het leven van die soldaten, die hun leven hebben gegeven voor onze vrijheid.”

Het is in Margraten niet toegestaan om iets op die witte grafkruisen te plakken. Maar daar heeft Joosten iets op gedacht: „Op de achterzijde van elk kruis is een getal gegraveerd. Dat kun je op de website invoeren. Iets omslachtiger dan het scannen van een QR-code, maar het werkt hetzelfde.”

In Azië en Zuid-Amerika blijven mensen verhalen vertellen over hun dierbaren. Je bent pas echt dood als er niet meer over je gepraat wordt, zeggen ze.

Erkan Kurt

verhaal van de overledene. In de toekomst komt daar wellicht nog ruimte voor filmpjes en geluidsfragmenten bij. Maar mensen kunnen de informatie bij leven ook zelf al gedeeltelijk vullen. „Je ziet dat steeds meer mensen zelf de regie in handen willen houden bij hun afscheid”, zegt Kurt. „Daar hoort ook dit bij.”

Boodschap

Technisch zijn de mogelijkheden oneindig, benadrukt Joosten. „Je kunt in dat systeem documenten bewaren die pas na verloop van tijd vrijgegeven worden. Bijvoorbeeld als ouders hun kinderen op hun achttiende een boodschap willen sturen, ook als ze er dan zelf niet meer zijn. Dat kan op deze manier.”